

РЕШЕНИЕ

№ 18749

гр. София, 15.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав, в публично заседание на 19.02.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **9906** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - чл. 178 от Административно-процесуалния кодекс (АПК), във връзка с чл. 118 от Кодекса за социалното осигуряване (КСО).

Образувано е по жалба на И. А. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], ул. 111, [жилищен адрес] чрез адв. А. Н. Ж., срещу Решение № 1040-09-33/10.09.2024 г. на директора на ТП на НОИ – К., с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му против Отказ за издаване на удостоверение за осигурителен стаж обр. УП-13 с изх. № 5512-09-732/23.02.2024 г., издаден от длъжностно лице – началник на отдел „ООА“ – [населено място] при ТП на НОИ – К..

Жалбоподателят счита оспореното решение за нищожно, незаконосъобразно и неправилно. Твърди, че административният орган се е произнесъл без да е налице надлежно сезиране по компетентност и преди влизане в сила на Определение № 15074/20.08.2024 г. на Административен съд София-град, с което жалбата му е изпратена на компетентния административен орган. Излага доводи, че действията и бездействията на длъжностни лица от НОИ са тенденциозни и вредоносни, като целят да бъде „откраднат“ трудовият и осигурителният му стаж, положен в предприятията на територията на [населено място].

Поддържа, че органите на НОИ укриват първични и вторични доказателства относно трудовия и осигурителния му стаж, поради което иска да бъдат привлечени като ответници ТП на НОИ – С.-град и Централно управление на НОИ, както и да бъдат осъдени да му издадат поисканите удостоверения. Моли съдът да обяви за нищожни и незаконосъобразни твърдените действия и

бездействия, както и Решение № 1040-09-33/10.09.2024 г., и да изпрати преписката на компетентния административен орган за установяване на изгубения трудов и осигурителен стаж и издаване на нова трудова и осигурителна книжка. Претендира разноски и адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от Закона за адвокатурата.

В съдебно заседание жалбоподателят, редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Ж., който поддържа жалбата и моли съда да отмени оспорваното решение по изложените в същата съображения. Претендира разноски за адвокатско възнаграждение по чл. 38, ал. 2 от ЗА.

Ответникът – Директора на ТП на НОИ – К. – редовно призован, не изпраща представител.

Административен съд София град, като обсъди доводите на страните и събраните по делото писмени доказателства, приема за установена следната фактическа обстановка:

Със заявление вх. № 5506-21-222/31.01.2024 г., (л. 11) подадено в ТП на НОИ – С.-град и препратено по компетентност на ТП на НОИ – К., респ. Регионален архивен център – [населено място], И. А. К. е поискал издаване на удостоверение обр. УП-13 за осигурителен стаж от осигурителя „Кремиковци“ АД за периода 01.01.1984 г. – 31.12.1985 г., на длъжност „курсист“ и „кранист“.

От данните по административната преписка се установява, че и преди подаване на процесното заявление е извършвана проверка в разплащателната документация на „Кремиковци“ АД – в несъстоятелност. Видно от уведомително писмо изх. № 5506-09-3304#5/16.09.2019 г., адресирано до жалбоподателя по повод негова жалба до ТП на НОИ – С.-град, е извършена повторна проверка в разплащателната документация на „Кремиковци“ АД – ЗГВ-2, стан 1700, обект 120, обект 123 и обект 124, приета с приемателно-предавателен протокол № 6032/09.01.2017 г. При тази проверка е установено, че за периода от м. 01.1983 г. до м. 08.1984 г. и от м. 12.1984 г. до м. 12.1985 г. липсват данни за И. А. К..

След извършена проверка по заявлението от 31.01.2024 г. длъжностни лица от отдел „ООА“ – [населено място] са издали Отказ за издаване на удостоверение обр. УП-13 с изх. № 5512-09-732/23.02.2024 г. (л. 16) за периода 01.01.1984 г. – 31.12.1985 г. Посочено е, че в наличната разплащателна документация липсва информация за лицето И. А. К., съответно И. А. Х., като е направено и уточнение, че във ведомостите за заплати за цитирания период липсва информация за „курсисти“.

Срещу отказа жалбоподателят е подал жалба, адресирана чрез ТП на НОИ – С.-град до Административен съд София-град. С писмо изх. № 1012-21-608#1/11.06.2024 г. (л. 22) заместващият директора на ТП на НОИ – С.-град е посочил, че отказите за издаване на удостоверения за осигурителен стаж и доход от органите на НОИ подлежат на задължително административно обжалване пред ръководителя на съответното ТП на НОИ, като на съдебно обжалване подлежат решенията, постановени по реда на чл. 117 от КСО.

С Определение № 15074/20.08.2024 г. (л. 18) по адм. дело на Административен съд София-град съдът е приел, че жалбата срещу отказа не подлежи на пряко съдебно оспорване, тъй като не е изчерпан задължителният административен ред за обжалване. На основание чл. 130, ал. 4 от АПК жалбата е изпратена на компетентния административен орган – директора на ТП на НОИ – К..

След постъпване на преписката директорът на ТП на НОИ – К. е разгледал жалбата по реда на чл. 117, ал. 3 от КСО и е постановил Решение № 1040-09-33/10.09.2024 г. (л. 25). С него жалбата на И. А. К. против Отказ за издаване на удостоверение обр. УП-13 с изх. № 5512-09-732/23.02.2024 г. е отхвърлена като неоснователна.

В решението е посочено, че съгласно чл. 5, ал. 12 от КСО данните от информационната система за предадените разплащателни ведомости се използват за изчисляване и отпускане на пенсиите и паричните обезщетения, като такива данни в Регионален архивен център – [населено място] за жалбоподателя липсват. Прието е, че удостоверенията за осигурителен стаж се издават въз основа на съхраняваните разплащателни ведомости и други документи на прекратени осигурители без правоприменик, като в тях се отразяват без изменение наличните данни.

В оспореното решение е отразено още, че жалбоподателят не е представил трудова книжка или други оригинални документи, удостоверяващи претендирания стаж. Посочено е, че съгласно чл. 40, ал. 3 от НПОС документите за осигурителен стаж се издават въз основа на изплащателни ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд, а трудовата книжка представлява вторичен документ, който следва да съответства на първичните документи.

Посочено е също, че с приемателно-предавателен протокол № 1305-09А/08.02.2024 г. в Р. – [населено място] са приети допълнително разплащателни ведомости на „Кремиковци“ АД, като в опис № 12 е открита информация за завод ЗГВ-2. За периода м. 06.1984 г. – м. 08.1984 г. лицето К. фигурира като име в обект 120, ц/у 13, но без записани отработени дни и начислени суми. Приети са и заповеди, свързани с трудова дейност, но в тях липсват данни за жалбоподателя.

При така установеното директорът на ТП на НОИ – К. е приел, че отказът за издаване на удостоверение обр. УП-13 е правилен и законосъобразен, тъй като в наличната архивна документация липсват данни, въз основа на които да бъде удостоверен претендираният осигурителен стаж за периода 01.01.1984 г. – 31.12.1985 г.

В хода на съдебното производство е разпитана свидетелката Б. Т. Х., която заявява, че познава жалбоподателя И. К. от 1984 г. от работата им в „К.“. Свидетелката сочи, че двамата са работили в комбината до закриването му, приблизително до 1990 г., като жалбоподателят е работел в цех за горещо валцуване. Посочва още, че помни жалбоподателят да е посещавал професионални курсове, доколкото си спомня – за оператор на мостови кранове. Свидетелката уточнява, че самата тя е работила като техническо лице в „К.“, но няма представа за номерата на цеховете и не може да посочи точното място, на което жалбоподателят е работил, като заявява, че са се засичали по различни места в комбината, включително по пътеки и в столове.

В хода на съдебното производство към доказателствения материал се приобщиха следните писмени доказателства:

От ответника с молба от 05.11.2025 г. – заверени ксерокопия на архивирани документи от НОИ на прекратения без правоприменик осигурител „Кремиковци“ АД; издадени от Регионален архивен център [населено място] образци за осигурителен стаж и доход; откази за издаване на удостоверения от Регионалния архивен център [населено място] на лицето И. К..

При така установената фактическа обстановка Административен съд София-град, 60-ти състав, направи следните правни изводи:

Жалбата, предмет на настоящото производство, е подадена в предвидения в чл. 149, ал. 1 от АПК преклузивен 14-дневен срок, от надлежна страна, имаща право и интерес от оспорването, поради което същата е ДОПУСТИМА.

Разгледана по същество жалбата е НЕОСНОВАТЕЛНА.

Съгласно разпоредбата на чл. 168, ал. 1 от АПК, приложима в настоящото производство по силата на чл. 118, ал. 2 от КСО, съдът дължи служебна проверка на оспорения административен акт, която не се ограничава до наведените в жалбата оплаквания, а обхваща всички основания за законосъобразност по чл. 146 от АПК, а именно – наличие на компетентност на издалия акта орган, спазване на установените административнопроизводствени правила и материалноправни разпоредби, съответствие с изискванията за форма, както и съобразяване с целта на закона.

Оспореното решение е валиден административен акт. Същото е постановено от материално и функционално компетентен орган /видно от Заповед № 165 от 06.02.2014 г. на Управителя на НОИ/ – директора на ТП на НОИ – К., съгласно чл. 117, ал. 3 от КСО. Неоснователно е възражението на жалбоподателя, че актът е постановен от некомпетентно длъжностно лице. От съдържанието на решението се установява, че то е постановено именно от ръководителя на компетентното териториално поделение на НОИ, пред когото подлежи на административно обжалване отказът за издаване на удостоверение за осигурителен стаж.

Неоснователно е и възражението за нищожност поради произнасяне без наличие на жалба. От административната преписка се установява, че е налице жалба с вх. № 1012-21-608/05.06.2024 г., подадена от И. А. К. срещу отказа за издаване на удостоверение. Обстоятелството, че първоначално жалбата е била адресирана до съда, не променя нейното съдържание и воля за оспорване на отказа. След като съдът е констатирал неизчерпан задължителен административен ред, преписката правилно е изпратена на компетентния административен орган, който е бил длъжен да се произнесе.

Обстоятелството, че Определение № 15074/20.08.2024 г. на АССГ е било обжалвано, не обуславя нищожност или незаконосъобразност на решението. Изпращането на преписката на компетентния административен орган е извършено във връзка с приложението на задължителния административен ред по чл. 117 от КСО. Дори и при висящо обжалване на съдебното определение, произнасянето на органа по съществуващата жалба не води до липса на компетентност, нито до липса на волеизявление, нито до друг порок от категорията на нищожността. Административният орган е упражнил предоставената му от закона компетентност по чл. 117, ал. 3 от КСО.

Решението е постановено в писмена форма и съдържа фактическите и правните основания за издаването му. В него са изложени данните от извършените проверки, посочени са релевантните документи, обсъдени са доводите на жалбоподателя и е формиран ясен диспозитив за отхвърляне на жалбата срещу отказа. Посочен е и редът за съдебно обжалване. Поради това съдът приема, че са спазени изискванията на чл. 59, ал. 2 от АПК и чл. 117, ал. 3 от КСО.

Не се установяват съществени нарушения на административнопроизводствените правила. Административният орган е събрал относимите към спора доказателства, извършил е проверка в наличната архивна документация и е обсъдил наличието или липсата на данни, въз основа на

които може да бъде издадено исканото удостоверение обр. УП-13.

По съществуващото на спора съдът намира, че решението е материалноправно законосъобразно.

Съгласно чл. 5, ал. 12 от КСО данните от информационната система за предадените разплащателни ведомости се използват за изчисляване и отпускане на пенсиите и паричните обезщетения. Съгласно чл. 40, ал. 3 от НПОС документите за осигурителен стаж и осигурителен доход се издават въз основа на изплащателните ведомости, други разходооправдателни документи и договори за възлагане на труд. От тази нормативна уредба следва, че удостоверението обр. УП-13 не може да бъде издадено въз основа на твърдения на лицето, предположения или данни, които не се съдържат в наличната архивна документация.

При закриване на предприятие без правоприменик, съгласно чл. 8, ал. 2 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж, съхраняваните от него разплащателни ведомости, трудови договори, заповеди и други документи, установяващи осигурителен стаж и доход, се предават на съответното териториално поделение на НОИ. Именно въз основа на тези съхранявани документи органите на НОИ издават удостоверения за трудов и осигурителен стаж. Те не разполагат с правомощие да създават удостоверителни данни извън съдържанието на приетата и съхранявана документация.

В конкретния случай по делото е установено, че в наличната разплащателна документация на „Кремиковци“ АД за периода 01.01.1984 г. – 31.12.1985 г. не са открити данни, удостоверяващи претендирания от жалбоподателя осигурителен стаж. Напротив, при извършените проверки е установено, че за значителна част от периода липсват данни за лицето. За периода м. 06.1984 г. – м. 08.1984 г. жалбоподателят фигурира като име в обект 120, ц/у 13, но без записани отработени дни и начислени суми. Тези данни не са достатъчни за удостоверяване на осигурителен стаж, тъй като не съдържат необходимите елементи за установяване на реално отработено време и начислено възнаграждение.

Правилно административният орган е приел, че трудовата книжка, служебната книжка и осигурителната книжка имат характер на удостоверителни документи, но същите следва да отразяват данните от първичните документи – ведомости, разходооправдателни документи, договори, заповеди. При липса на такива първични данни органът не може да издаде удостоверение за осигурителен стаж само въз основа на твърденията на заявителя.

Неоснователни са доводите, че органите на НОИ „укриват“ доказателства за трудов и осигурителен стаж. По делото не са представени доказателства, които да установяват твърденията за умишлени действия или бездействия на длъжностни лица, насочени към увреждане на жалбоподателя. Напротив, от административната преписка се установява, че са извършвани многократни проверки в наличната документация, включително и след допълнително приемане на разплащателни ведомости с ППП № 1305-09А/08.02.2024 г.

Искането за издаване на нова трудова книжка също не може да обоснове незаконосъобразност на оспореното решение. Съгласно чл. 7 от Наредбата за трудовата книжка и трудовия стаж нова трудова книжка при изгубване или унищожаване се издава от съответната дирекция „Инспекция по труда“, а не от органите на НОИ. Вписването на данни в новата трудова книжка се извършва въз основа на удостоверения или други оригинални документи, съдържащи данни за трудовия

стаж. В случая предмет на административното производство е отказът за издаване на удостоверение обр. УП-13 от НОИ, а не производство по издаване на нова трудова книжка.

Неоснователно е и позоваването на чл. 13 и чл. 6 от КЗПЧОС, чл. 4, § 3 от ДЕС, чл. 124, ал. 1 от ГПК и чл. 45 от ЗЗД. Посочените разпоредби, въведени като правно основание на жалбата, не променят предмета на настоящия спор, който е ограничен до проверка за законосъобразност на индивидуален административен акт по реда на чл. 118 от КСО. Доколкото жалбоподателят претендира вреди или търси установяване на трудов стаж по друг ред, това следва да бъде направено в самостоятелно производство пред компетентния орган или съд, но не може да бъде разгледано инцидентно в настоящото производство по оспорване на решението на директора на ТП на НОИ.

Съдът намира, че административният орган е действал при условията на обвързана компетентност. При липса на данни в съхраняваните разплащателни ведомости и други първични документи, които да удостоверяват претендирания осигурителен стаж, органът не е имал правна възможност да издаде удостоверение обр. УП-13. Издаването на удостоверение с невярно или неподкрепено от първични документи съдържание би било в противоречие с целта на закона и с удостоверителния характер на този вид административна дейност.

Обжалваното решение е постановено при спазване на изискуемата форма, от компетентен орган, при липса на съществени нарушения на административнопроизводствените правила, в съответствие с приложимите материалноправни разпоредби и с целта на закона. Не са налице основания за прогласяване на нищожност, нито отменителни основания по чл. 146 от АПК.

С оглед гореизложеното жалбата срещу Решение № 1040-09-33/10.09.2024 г. на директора на ТП на НОИ – К. следва да бъде отхвърлена като неоснователна.

По отношение на направеното искане за разноски от ответника, с оглед изхода на спора и на основание чл. 143, ал. 4 от АПК, на ТП на НОИ – К. следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение, заявено в писмени бележки от 10.03.2025 г., съгласно разпоредбата на чл. 24 от НЗПП в размер на 150,00 лв. /сто и петдесет лева и 00 ст./, равняващи се на 76,69 € /седемдесет и шест евро и 69 цента/.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно от АПК, Административен съд София град, Трето отделение, 60 -ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на И. А. К., ЕГН [ЕГН], с адрес: [населено място],[жк], ул. 111, [жилищен адрес] срещу Решение № 1040-09-33/10.09.2024 г. на директора на ТП на НОИ – К., с което е отхвърлена като неоснователна жалбата му против Отказ за издаване на удостоверение за осигурителен стаж обр. УП-13 с изх. № 5512-09-732/23.02.2024 г., издаден от длъжностно лице – началник на отдел „ООА“ – [населено място] при ТП на НОИ – К..

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ жалбата в частта, с която се иска произнасяне относно твърдени действия и бездействия на длъжностни лица и служители на НОИ, привлечане като ответници на ТП на НОИ – С.-град и Централно управление на НОИ, както и осъждането им да издадат удостоверения, като недопустима в настоящото производство.

ОСЪЖДА И. А. К., ЕГН [ЕГН], да заплати на ТП на НОИ – К. направените по делото разноси в размер на 150,00 лв. /сто и петдесет лева и 00 ст./, равняващи се на 76,69 € /седемдесет и шест евро и 69 цента/, представляващи юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението на страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: